

Ellä

ja kaverit

MENEVÄT METSÄÄN

NYT MYÖS
ELOKUVANA:
ELLA JA KAVERIT
- OPERAATIO
SAUKKO!

TIMO PARVELA

TAMMI

Ensimmäinen painos

Teos on ensimmäisen kerran julkaistu
samannimisenä laitoksena 2013.

Teksti © Timo Parvela 2013

Valokuvat © Cata Portin, Don Films 2025

Teoskokonaisuus © Tekijät ja Tammi 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-6992-4

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@tammi.fi

TIMO PARVELA

Ella

**JA KAVERIT
MENEVÄT METSÄÄN**

TAMMI

HELSINKI

TÄSTÄ TULEE MENESTYS

Minä olen Ella. Olen taas toisella luokalla. Tai oikeastaan me olemme nyt kesälomalla, mutta syksyllä me aloitamme toisen luokan. Se johtuu siitä, että viime keväänä me karkasimme koulusta tunnin liian aikaisin, ja siksi rehtori Piippu jätti meidät kaikki luokalle. Myös opettajan, joka kutsui rehtoria sen vuoksi pikkumaiseksi pölvästiksi ja viilaustaidottomaksi pilkunviilariksi, jolla on viila hukassa. Meillä on kuitenkin mukava luokka ja mukava opettaja. Tai oli, sillä viime aikoina opettaja on ollut vähän huolestunut. Hänen rahansa ovat nimittäin lopussa.

– Tähän olisi mukava saada terassi, sanoi opettajan vaimo.

– Terassit maksavat, vastasi opettaja.

– Tuonne olisi mukava saada aita, sanoi opettajan vaimo.

– Aidat maksavat, sanoi opettaja.

– Tuohon olisi mukava saada omenapuita, sanoi opettajan vaimo.

– Omenapuut maksavat, sanoi opettaja.

– Ja tänne olisi mukava saada vaja, opettajan vaimo päätti haaveilun.

– Ja tänne olisi mukava saada lottovoitto, päätti opettaja haaveilun.

Me kuulumme keskustelun, koska me istuimme salaisessa majassamme. Tai oikeastaan se ei ollut erityisen salainen, sillä se sijaitsi opettajan puutarhan nurkassa. Eikä se oikeastaan ollut edes oikea maja, vaan vanha pikkubussi, jota me kerran käytimme formula-kilpailussa. Mutta se on toinen tarina.

– Ehkä sinun pitäisi mennä kesätöihin, opettajan vaimo ehdotti.

– En minä voi, opettaja kuiskasi.

– Kuinka niin et voi? opettajan vaimo hämmästyí.

– Jos minä menen kesäleirin johtajaksi, kaikki minun oppilaani tulevat sinne leirille.

– Olisiko se sitten niin kamalaa? opettajan vaimo kysyi.

– Onko paavi mies? kysyi puolestaan opettaja.

Ilmeisesti opettajan vaimokaan ei tiennyt, koska

hän ei vastannut opettajan kysymykseen. Pate kyllä viittasi, mutta opettaja ei sitä nähnyt, sillä me istuimme yhä hiirenhiljaa.

– On kai niitä muitakin työpaikkoja, opettajan vaimo arveli.

Meitä vähän nauratti. Me totta kai tiesimme, että oli olemassa tosi monia muita työpaikkoja. Oli Tiinan äidin työpaikka, Hannan isän työpaikka, Tuukan äidin ja isän työpaikat ja monia muitakin, mutta ne olivat tietysti kaikki varattuja, koska ne olivat jo jonkun muun kuin opettajan työpaikkoja.

– Menet vaikka jalkapallokoulun vetäjäksi, opettajan vaimo jatkoi.

– Pate on siellä, kuiskasi opettaja.

– Partioleiri?

– Tiina.

– Kirjoituskurssi?

– Ella.

– Teoreettisen fysiikan ja vajaiden sananlaskujen leiri?

– Tuukka.

– Moponkorjausleiri?

– Hanna.

– Runoleiri?

– Pukari.

Me olimme hämmästyneitä siitä kuinka hyvin opettaja oli perillä meidän kesäsuunnitelmistamme, paitsi Sampan, jonka leiriä ei mainittu lainkaan. Siksi Samppa rupesikin itkemään.

– Äiti-poika-leiri? opettaja huokasi.

– Jooo, ulvoi Samppa.

– Siinä tapauksessa... opettaja piti pitkän tauon ennen kuin jatkoi, – siinä tapauksessa minä perustan luontokoulun.

– Luontokoulun? Ketä sinä siellä opetat? Jäniksiä ja oravia? Ja maksetaanko sinulle palkka käpyinä vai papanoina? opettajan vaimo halusi tietää.

– Nykylapset ovat vieraantuneet luonnosta. Minä vien heidät keskelle villiä erämaata ja opetan heille kaikki tarpeelliset taidot nuotion sytyttämisestä suunnistamiseen.

– Muistatko, kun viime syksynä eksyit parkkihalliin? opettajan vaimo kysyi.

Opettaja ei ilmeisesti muistanut. Sen sijaan hän työnsi päänsä sisään pikkubussin ikkunasta.

– Olettehan te varmasti menossa omille leireillenne? opettaja halusi tietää.

Me nyökkäsimme.

– Ilmoittautumiset on hoidettu ajallaan ja leirimak-
sutkin on jo maksettu?

Me myönsimme. Opettaja oli tosi huolehtivainen.

– Ja milloin ne teidän leirinne taas ovatkaan?

Me kerroimme.

– Harmi, että se minun luontokouluni on juuri sa-
maan aikaan, opettaja harmitteli. – Ette te sitä paitsi
siellä minun leirilläni edes viihtyisi. Hyttysiä, kylmää
vettä, sadetta, nuotion savua ja hiiltyneitä makkaroita.

Nyt meitäkin harmitti, että me emme pääsisi opet-
tajan järjestämälle leirille, sillä se kuulosti tosi haus-
kalta. Ihan kesälomalta.

– Mistä sinä ajattelit saada maksavat oppilaat siihen
kouluusi? opettajan vaimo kuulosti edelleen vähän
huolestuneelta.

– Sehän on kultakaivos. Kaikki vastuulliset van-
hemmat haluavat lastensa oppivan erätaitoja. Jokai-
nen valistunut isä ja äiti vetää pelikonsolin töpselin
seinästä ja saattelee jälkikasvunsa luontoäidin helmoi-
hin. Saatpa nähdä, että tästä tulee menestys, opettaja
naurahti.

– No, ehkä me pärjäämme ilman terassia, omena-
puita, aita ja sitä vajaakin, arveli opettajan vaimo.

OPETTAJA ILAHTUISI VARMASTI

Minun kirjoitusleirini peruttiin osanottajapulnan vuoksi. Minua harmitti tosi paljon, sillä kirjoittaminen on minusta mahtavaa. Kirjoittaessa voin itse päättää, milloin salama iskee tai kuka saa lottovoiton. Harmi vain, etten voinut kirjoittaa itselleni kesäleiriä. Myös leirin vetäjää, lastenkirjailijaa ja entistä opettajaa, osanottajapula ilmeisesti harmitti, koska hän sanoi vaihtavansa alaa ja rupeavansa urheilijaksi. Kaikki kuulemma tulisivat kirkuen kurssille, jota vetäisi pii-ritason sukellussuunnistaja.

Hannan mopoleiri peruttiin, koska leiriläisten mopot karkasivat käsistä.

Tuukan fysiikan ja sananlaskujen leiri peruttiin, koska leirin vetäjä unohti koko leirin. Se ei tosin haitannut, sillä myös leirin osanottajat Tuukkaa lukuun

ottamatta unohtivat tulla paikalle. Itku pitkästä matematiikasta, niin kuin Tuukka itse sanoi.

Sampan äiti-poika-leiri peruttiin, koska äitien mielestä lasten oli liian vaarallista osallistua leirille, jolla oli muita lapsia.

Tiinan partioleiri peruttiin, koska bussi hajosi. Partiolaiset kyllä korjasivat sen kuminauhoilla ja tulitikuilla, mutta sitten tuli yllättävä lumimyrsky keskellä kesää. Partiolaiset selvisivät siitäkin rakentamalla bussin alle sukset, mutta sitten syöksyvirtaus työnsi bussin järveen. Partiolaiset rakensivat muovipusseista ja juomapulloista kellukkeet bussille ja ompelivat teltoista purjeen, mutta sitten tuli yllättävä pakkanen ja järvi jäätynyt. Partiolaiset saivat kyllä irrotettua bussin partiopuukoillaan ja kiskottua sen maihin partiovöistä tehdyillä vinsseillä, mutta sitten tuli taas tavallinen kesäkeli. Aurinko paistoi, linnut lauloivat ja tuuli puhalteli lämpimästi. Partiolaiset lähtivät kotiin, koska leiri oli heidän mielestään tylsä, eikä siellä tapahtunut yhtään mitään.

Pukarin runoleiriä ei peruttu. Sen sijaan Pukarin osallistuminen peruttiin sen jälkeen, kun hän oli ensin uhannut riimitellä kaikkia runomittaan, jos hänen täytyisi runoilla ja sitten hän vielä sanoi että:

En osaa trokeeta, en jambia!

Mieluummin kuonoon pukkaan mä bambia,

Kuin kuuntelen säkeitä toinen toistaan kamalambia.

Paten jalkapalloleiri peruttiin, koska kaikilla oli koko ajan pallo hukassa.

Niinpä me sitten eräänä keskikesän aamuna seisomme metsän reunassa parkkipaikalla ja odotimme nyssäköittemme kanssa opettajaa ja luontokoulun alkamista. Opettaja ei vielä tiennyt meistä, mutta hän ilahtuisi varmasti meidät nähdessään, sillä hänhän oli itse harmitellut sitä, että me emme päässeet hänen hiekkakouluunsa. Kyllä me pääsimme. Sitä paitsi me olimme tietysti tosi innokkaita näkemään sen kulta-kaivoksen, josta opettaja oli puhunut.

SEITSEMÄN

Opettajan vaimo toi opettajan pakettiautolla. Se oli luultavasti vuokrattu tai lainattu, sillä opettajan perhe ei omistanut autoa, koska se oli heidän mielestään niin turha. Opettaja ei ollut vielä huomannut meitä parkkipaikan reunassa, vaikka hän oli jo noussut autosta. Hän puhui vaimonsa kanssa. Me kuulumme hyvin mitä hän sanoi, sillä me olimme hiipineet opettajan taakse yllättääksemme hänet sopivalla hetkellä.

– Älä sano vielä. Minä arvaan, että osanottajia on viitisenkymmentä, opettaja arvasi.

Me vilkutimme opettajan vaimolle, joka oli kyllä jo huomannut meidät.

- Ei aivan niin paljon, opettajan vaimo sanoi.
- Enemmän vai vähemmän? opettaja kysyi.
- Vähemmän, sanoi opettajan vaimo.
- Kolmekymmentä?

– Vähemmän.

– Kaksikymmentä?

– Vähemmän.

– Kymmenen? opettajan ääni kuulosti vähän katkonaiselta.

– Polttaa jo, opettajan vaimon ääni kuulosti myötätuntoiselta.

Opettaja oli hetken hiljaa. Hänen hartiansa lysähtivät ja hän otti tukea pakettiautosta.

– Älä vaan sano, että... seitsemän? opettaja sanoi juuri ja juuri kuuluvalla äänellä.

Opettajan vaimo halasi miestänsä auton ikkunasta sen vuoksi, että tämä oli niin hyvä arvaamaan. Sitten mekin halusimme opettajan polvia, koska korkeammalle emme yltäneet. Opettaja ja hänen polvensa vaikuttivat tosi ilahtuneilta ja yllättyneiltä. Me tiesimme sen siitä, että meidän päälaellemme tipahteli kyyneleitä, kun opettaja itki ilosta.

– Te... tämä... tuo... opettaja tapaili sanoja, mutta ei kyennyt sanomaan liikutukseltaan enempää.

Opettajan vaimokin oli liikuttunut meidän jälleen näkemisestämme. Olimmehan me sentään olleet erossa opettajasta ja hänen perheestään melkein kokonaisen viikon.

– Teille tulee varmasti unohtumaton luontokoke-
mus, opettajan vaimo sanoi varovasti.

– Niin tulee, opettaja kuiskasi.

– Kyllä te pärjätte. Parempihan se on olla luonnon
armoilla tutun porukan kanssa kuin aivan ventovie-
raiden. Sitä paitsi nykylapset ovat järkeviä ja oppi-
vaisia ja pärjäävät missä vaan, opettajan vaimo sanoi.

– Koska me näemme sen kultakaivoksen? kysyi Pate.

– Onko siellä luonnossa sähköt? kysyi Tiina.

– Toimiiko siellä netti? kysyin minä.

– Toimiiko siellä mikään? kysyi Hanna.

– Tekeekö se luontoäiti yhtä hyvää ruokaa kuin
meidän äiti? kysyi Samppa.

– Mikä mahtaa olla meidän ekologinen lokeromme
tässä biotyypissä? kysyi Tuukka.

– Minä en saa kuitenkaan omaa lokeroa. Kaikki
muut saavat ja minä en, Samppa puhkesi itkemään.

– Minä vedän sitä bio-tyyppiä diversiteettiin, jos se
vie minun lokeroni, urisi Pukari.

– Kulta, karataan, opettaja kuiskasi vaimolleen.

– Nyt rauhoitut ja otat tilanteen haltuun, opettajan
vaimo vastasi ja kytki auton keskuslukituksen. Ovet
pysyivät lukossa, vaikka opettaja tempoi kahvaa.
– Kyllä luonto tikanpojan puuhun ajaa.

Ja sitten opettajan vaimo lähti. Moottorin äänen ylikin me kuulumme, kuinka hän nauroi autossa. Opettajan vaimo on välillä tosi iloinen ihminen.

– Hienoa, sanoi opettaja.

Ja me olimme tietysti samaa mieltä. Oli tosi hienoa, että me olimme taas yhdessä ja menossa metsään kokonaiseksi viikoksi. Eikä yhtään haitannut, että alkoi sataa juuri silloin, kun me aloitimme marssin kohti leiriä. Paitsi että Samppaa se vähän haittasi, sillä hänen matkalaukkunsa pyörät eivät oikein tahtoneet pyöriä mutavellissä, jollaiseksi polku hetkessä muuttui. Eivätkä Tiinan hienot ja uudet remmikengät olleet ehkä ihan parhaat mahdolliset luontojalkineet. Ja lisäksi minun aurinkolasini pimenivät sateessa niin, että kompastuin ja kaaduin mutaan. Paten kumipatja juuttui kahden kuusen väliin, Hannan hedelmäkarkit liimautuivat yhdeksi palloksi, Tuukan taskulaskin sekosi ja Pukarin reppu oli jäänyt autoon, mutta muuten me olimme tosi reippaita ja oppivaisia.

SAUKOT OVAT VAARASSA, MUTTA ONNEKSI ELLA JA KAVERIT MENEVÄT METSÄÄN.

ELLA JA KAVERIT – OPERAATIO SAUKKO -elokuvan
kunniaksi alkuperäisestä tarinasta julkaistaan nyt
leffakuvin varustettu versio.

www.tammi.fi

L84.2

ISBN 978-952-04-6992-4

Kannen kuvat: Cata Portin, Don Films 2025
Julistegraafikko: Mia Selin